

KÚRIA

Bfv.II.442/2014/6.szám

A Kúria Budapesten, a 2014. november 27. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

**v é g z é s t:**

A garázdaság vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által a védője útján előterjesztett felülvizsgálati indítványát elbírálva a Nagykanizsai Járásbíróság 5.B.429/2011/21. számú ítéletét, valamint a Zalaegerszegi Törvényszék, mint másodfokú bíróság Bf.350/2013/4. számú végzését hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az előterjesztő, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

**I n d o k o l á s**

I. A Nagykanizsai Járásbíróság a 2013. április 16. napján tartott nyilvános, folytatólagos tárgyaláson meghozott és kihirdetett 5.B.429/2011/21. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki 1 rendbeli garázdaság vétségében [1978. évi IV. törvény - Btk. - 271. § (1) bekezdés]. Ezért őt egy évre próbára bocsátotta, valamint érdemben bírálta el a magánfél által előterjesztett polgári jogi igényt, melynek a megfizetésére a terheltet kötelezte. Rendelkezett továbbá a büntető eljárás során felmerült bűnügyi költség terhelt által történő viseléséről.

A terhelt és védője által felmentésért bejelentett fellebbezés alapján eljáró Zalaegerszegi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2013. november 8. napján kelt Bf.350/2013/4. számú végzésével helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét.

II. A jogerős ügydöntő határozat ellen a terhelt terjesztett elő a védője útján felülvizsgálati indítványt a Be. 416. §-a (1)

bekezdésének a) pontja - és tartalma alapján a c) pontja - alapján azt, a bűncselekmény hiányából történő felmentése érdekében.

A védő az indítványában - döntő részében a fellebbezésében előadottakat megismételve - a következőket sérelmezte:

- az elkövetéskor hatályos Btk. (1978. évi IV. törvény) 29. §-ának (1) bekezdése szerint a terhelt jogos védelmi helyzetben volt, ezért nem büntethető. Az őt ért jogtalan támadást az oszlop kirúgásával hátrította el;

- az eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták a cselekmény elkövetése és elbírálása idején hatályos Ptk. (1959. évi IV. törvény) 190. §-ában foglaltakat, amely alapján a birtokos a birtoka ellen irányuló támadást - a birtok megvédéséhez szükséges mértékben - önhatalommal is elháríthatja. Az elvesztett birtok visszaszerzése érdekében önhatalmúlag is felléphet akkor, ha a más birtokvédelmi eszközök igénybevételevel járó idővesztés a birtokvédelmet megghiúsítaná. E körben fejtette ki, hogy a terhelt kizárólag az elvesztett birtoka visszaszerzése érdekében távolította el a területére elhelyezett oszlopot.

Minderre figyelemmel a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatok megváltoztatását és az ellene emelt vádak alól történő felmentését indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség a BF.577/2014/1. számú átirata szerint a felülvizsgálati indítvány részben a törvényben kizárt, részben pedig nem alapos, ezért a megtámadott határozatok hatályában történő fenntartását indítványozta.

Átiratában kifejtette, hogy a felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás nem támadható. A bűnösség kérdése kizárólag a már megállapított tények alapján vizsgálható. Az irányadó tényállás megváltoztatására, kiegészítésére nincs törvényes lehetőség. Kiemelte, hogy az első- és másodfokon eljáró bíróságok helyesen következtettek a terhelt bűnösségére, figyelemmel arra, hogy a terhelt nem volt jogos védelmi helyzetben, és cselekményének jogellenességét a - hivatkozott - Ptk. 190. §-ának (1) és (2) bekezdésében írt rendelkezések sem zárják ki.

Az átiratában részletesen kifejtettek szerint N S - a terhelttel kialakult vitára tekintettel - földmérővel mérte ki a tulajdonában álló ingatlan területét, majd a kerítést az eredeti birtokállapotnak megfelelően, nem önhatalmúlag, hanem a földhivatal iránymutatásai szerint eljárva a saját területének a rovására (miután a telekhatár a földmérő szerint 60 cm.-rel arrébb, már a terhelt által használt földterületen volt) kezdte építeni. Mindebből az következett, hogy a kerítés-építés nem érintette a terhelt által addig is birtokolt területet, így az ő birtoka ellen semmiféle támadás nem irányult. A birtoka nem veszett el, ezért a

viasszaszerzése érdekében sem kellett fellépnie, következésképpen sem a birtokvédelem, sem a jogos védelem alkalmazása a felülvizsgálattal érintett ügyben nem merülhetett fel. Utalt az átiratában a Legfőbb Ügyészség végül arra is, hogy az eljárás bíróságok abszolút eljárási szabálysértést sem követtek el, így ezen okból sincs helye felülvizsgálati eljárásnak.

A terhelt és védője az átiratban foglaltakra - fenntartva a felülvizsgálati indítványukban foglaltakat - észrevételként hivatkozott a védekezés jogának csorbítására arra figyelemmel, hogy az első fokon eljárás bíróság a védőbeszédet félbeszakította, és nem engedte kifejtetni a büntetőjogi megítélés alapjául szolgáló civiljogi érveket.

III. A Be. 416. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a jogerős ügydöntő határozat felülvizsgálatának van helye, ha a terhelt bűnösségének a megállapítására a büntető anyagi jogi szabályainak a megsértése miatt került sor. Erre figyelemmel a Kúria a felülvizsgálati indítványt érdemben vizsgálta.

Ennek eredményeként a felülvizsgálati indítványt alaptalannak, míg a Legfőbb Ügyészség indítványát alaposnak találta.

A büntetőeljárási törvényben a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely csak a törvényben meghatározott okokból [Be. 416. §] engedélyezett. A Be. 416. § (1) bekezdésének a) és b) pontja az anyagi jogszabálysértésekre alapított felülvizsgálati okokat határozza meg, míg az (1) bekezdés c) pontja az abszolút eljárási szabálysértések esetén biztosítja a felülvizsgálat lehetőségét.

A felülvizsgálatnak a Be. 423. §-ának (1) bekezdése értelmében ugyanakkor alapvető szabálya az, hogy a bíróság jogerős ügydöntő határozatában rögzített tényállás az irányadó, a felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható.

Erre figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására. Az eljárás bíróságok által levont jogi következtetések - így a bűnösség megállapításának - helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

A Kúria mindenben egyetértett a Legfőbb Ügyészség átiratában írtakkal. Az irányadó tényállás egyértelműen tartalmazza, hogy Nagy Sándor a telekhatárvita és a birtokháborítási eljárások okán is fölmérővel mérette ki a tulajdonában álló ingatlanát. Ez a kimérés

azt állapította meg, hogy a telekhatár 60 cm.-rel arrébb, a terhelt által használt földterületen van. Ugyanakkor viszont - mivel a Földhivatal azt közölte N S-kal, hogy a telekhatárt nem módosíthatják. - N S ezt tudomásul véve, a korábbi birtokállapotnak megfelelően kezdte építtetni a kerítését (a saját területének a rovására). (Első fokú ítélet 2. oldalának 1. bekezdése.)

A Kúria álláspontja szerint mindebből az következik, hogy a terhelt sem az (általa hivatkozott) Ptk. 190. §-án alapuló birtokvédelem, sem a cselekmény elkövetése és elbírálása idején hatályos Btk. 29. §-ában meghatározott jogos védelmi helyzetet megalapozó jogtalan támadás okán nem volt jogosult a N S által felállított kerítés eltávolítására, kirúgására, tekintettel arra, hogy a birtoka nem veszett el, nem volt veszélyben, így az általa tanúsított magatartás - a tényállásban is írtak szerint - jogellenes volt. Ez alapján az első- és a másodfokú bíróság helyesen vont le következtetést a terhelt bűnösségére, és alkalmazott vele szemben intézkedést.

Itt jegyzi meg a Kúria, hogy a felülvizsgálati indítványban hivatkozott eseti döntés, a Legfelsőbb Bíróság Bfv.I.1276/2010/7. számú határozata indokolásában a Ptk. 190. §-ával összefüggésben kifejtettek jelen ügyben azért nem kerülhettek szóba, mivel N S - a korábbiakban kifejtettek szerint - a Földhivatal, mint hatóság engedélye és felhatalmazása alapján járt el akkor, amikor a saját tulajdona terhére, a korábbi birtokviszonnyal egyezően kezdett bele a kerítés-építésbe. Birtok-sérelem, birtok-elvesztés tehát - a hivatkozott ügyel szemben - itt nem valósult meg.

A Kúria megállapította továbbá, hogy a terhelt a felülvizsgálati indítványában - a fentiekén túlmenően - a megállapított tények helytálóságát, a bíróság bizonyíték-értékelését, mérlegelését vitatta, s ezáltal a törvényi tilalom ellenére a megállapított tényállást támadta, amely a felülvizsgálati eljárásban kizárt. Ugyanakkor abszolút [a Be. 373. § (1) bekezdésének I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott] eljárási törvénysértésre nem hivatkozott.

A Kúria mindezekre figyelemmel - miután maga sem észlelt olyan egyéb eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 423. §-ának (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a Be. 420. § (1) bekezdésének első fordulata és a Be. 424. § (1) bekezdésének első fordulata alapján tanácsulésen eljárva, a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat - a Be. 426. §-a alapján - hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos

*figyelmeztetés a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság - a Be. 421. §-ának (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.*

*Budapest, 2014. november 27.*

*Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Somody Nóra s.k.  
előadó bíró, Dr. Kiss Sándor s.k. bíró*

*A kiadmány hitelével:*

*bírósági ügyintéző  
NYM*